

SZKOLNY SYSTEM WSPIERANIA ZDOLNOŚCI UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ

*„Prawdziwy talent jest niezwykle rzadki i cenny, jak diament,
który jednak bez odpowiedniego szlifowania nie budzi podziwu...”*

*Każde dziecko jest wyjątkowe, jedyne w swoim rodzaju i
posiada swój potencjał rozwoju”*

H. Gardner

Wstęp

Ważnym zadaniem dzisiejszej szkoły oprócz wyrównywania szans edukacyjnych, jest odkrywanie i wspieranie utalentowanych uczniów, wyposażenie ich we wszechstronną wiedzę i umiejętności oraz przygotowanie do dalszego rozwoju poprzez wieloaspektowe oddziaływanie, którego celem jest rozwijanie pasji i talentów.

W związku z powyższym opracowany został w szkole Szkolny System Wspierania Zdolności i Talentów Uczniów, który pozwala na wielu płaszczyznach i kompleksowo oddziaływać na uczniów i odkrywać oraz skutecznie rozwijać ich talenty, uzdolnienia, pasje.

Głównym założeniem systemu ma być idea rozwoju każdego ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnych cech, potrzeb, możliwości, zainteresowań i wrodzonych predyspozycji.

Stworzenie w szkole warunków do tego, aby każdy uczeń mógł rozwijać talenty, swoją osobowość, a atmosfera w szkole i współpraca z rodzicami uczniów sprzyjały tym działaniom i przekładały się na sukcesy odnoszone przez nich, na miarę ich możliwości.

Punktem wyjścia we wszechstronnym rozwoju dziecka uzdolnionego jest teoria inteligencji wielorakich. Diagnoza profilu inteligencji dziecka przy wsparciu rodziców stanowić będzie podstawę pracy nauczyciela nad wszechstronnym i indywidualnym rozwojem ucznia.

CEL GŁÓWNY SZKOLNEGO SYSTEMU WSPIERANIA ZDOLNOŚCI:

Rozpoznawanie, rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i umiejętności wszystkich uczniów (w tym uczniów niepełnosprawnych), tworzenie warunków osiągnięcia sukcesów na miarę możliwości każdego z nich oraz promowanie ich na terenie szkoły i w środowisku lokalnym.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- kształtowanie i rozwijanie wewnętrznej motywacji poznawczej i kreatywnej postawy twórczej uczniów oraz potrzeby odnoszenia sukcesów;

- odkrywanie, rozpoznawanie i rozwijanie talentów, zainteresowań, indywidualnych predyspozycji, zdolności i ich wyraźnej kierunkowości, często wyrażającej się mistrzostwem w konkretnej dziedzinie aktywności w zakresie inteligencji wielorakiej;
- stwarzanie korzystnej, stymulującej rozwój zainteresowań i uzdolnień atmosfery w szkole;
- promocja osiągnięć uczniów w szkole i środowisku lokalnym;
- stymulowanie aktywności twórczej, zachęcanie do niezależnego myślenia i stosowania nietypowych rozwiązań;
- przygotowanie uczniów zdolnych do udziału w konkursach, olimpiadach przedmiotowych, artystycznych, zawodach sportowych;
- wzmacnianie w uczniach poczucia własnej wartości i siły sprawczej;
- wspieranie inicjatyw społecznych podejmowanych przez uczniów;
- rozwijanie uczuć szacunku dla przejawów różnorodnej twórczości.

FORMY PRACY Z UCZNIEM ZDOLNYM:

1) Zachęcanie uczniów do samodzielnej pracy, prowadzenie zajęć dla kolegów. Indywidualizacja pracy, dodatkowe prace, konsultacje indywidualne. Udział ucznia w wydarzeniach pozaszkolnych proponowanych przez inne instytucje i placówki. Organizowanie konkursów o charakterze interdyscyplinarnym. Angażowanie uczniów do udziału w wydarzeniach szkolnych, do przygotowywania koncertów, przedstawień, uroczystości. Indywidualne prowadzenie doświadczeń, hodowli, eksperymentów, obserwacji, sporządzanie prezentacji multimedialnych, praca na platformie edukacyjnej

2) Grupowe

- koła zainteresowań, dla uczniów zdolnych;
- zajęcia warsztatowe artystyczne, językowe;
- konkursy szkolne, międzyszkolne, olimpiady przedmiotowe i artystyczne;
- zawody sportowe, turnieje, mecze;
- projekty grupowe przedmiotowe i interdyscyplinarne;
- wyjazdy o charakterze edukacyjnym;
- praca w terenie, wolontariat, samorządność;
- doświadczenia, hodowle, eksperymenty, obserwacje;
- praca na platformie edukacyjnej.

METODY PRACY Z UCZNIEM ZDOLNYM:

- metoda problemowa;
- metoda kształcąca wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł;
- metoda zastosowania nabytej wiedzy w praktyce ;
- metoda rozwijania zainteresowań;
- metoda porozumiewania się w różnych sytuacjach ;
- metoda prezentowania własnych poglądów;
- metody aktywizujące.

W pracy z uczniem stawiamy na odpowiednio przygotowany proces dydaktyczno-wychowawczy sprzyjający rozwojowi poszczególnych inteligencji(a w szczególności rozwoju myślenia konwergencyjnego i dywergencyjnego wykorzystując metody aktywne:

- metodą projektu,
- metodę problemową,
- warsztaty,
- burzę mózgu.

Służą temu również:

- stawianie pytań pobudzających krytyczne myślenie;
- samodzielne rozwiązywanie problemów;
- dostosowywanie zadań do indywidualnych zdolności ucznia;
- przygotowywanie referatów, asystentura, dodatkowe prace;
- długoterminowe, rozwiązywanie trudniejszych zadań w ramach omawianego zagadnienia;
- praca grupowa m.in. z wykorzystaniem kart pracy, listy zadań, źródeł;
- przydzielenie trudniejszych zadań podczas pracy grupowej lub indywidualnej;
- stwarzanie uczniom sytuacji wyboru zadań, ćwiczeń lub prac dodatkowych.

SPOSOBY NAGRADZANIA ORAZ PREZENTOWANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

- pochwały wychowawcy klasy;
- nagrodzenie uczniów wyróżniających się podczas apeli szkolnych;
- dyplomy i nagrody
- umieszczanie informacji o osiągnięciach uczniów na stronie internetowej szkoły, eksponowanie dyplomów na gazetce szkolnej, zamieszczanie artykułów w prasie lokalnej;
- informowanie rodziców o osiągnięciach uczniów; • nominacja uczniów zdolnych do „Maciejki”.

ZADANIA NAUCZYCIELI W SZKOLNYM SYSTEMIE WSPIERANIA ZDOLNOŚCI

Zadania szkoły:

- identyfikacja uczniów zdolnych;
- motywowanie do pracy;
- kierowanie rozwojem tych uczniów;
- stwarzanie warunków do optymalnego rozwoju;
- zindywidualizowanie procesu nauczania;
- pomoc w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych;
- pomoc merytoryczna;
- udostępnianie źródeł wiedzy;
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych, kółek przedmiotowych i zainteresowań;
- wykorzystywanie form wypoczynku i relaksu

Zadania wychowawcy:

- gromadzenie informacji na temat zainteresowań i osiągnięć uczniów rozpoczynających naukę w szkole (dokumentacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dziennik elektroniczny);
- systematyczne zbieranie informacji o osiągnięciach szkolnych i pozaszkolnych uczniów (teczka wychowawcy klasy, dziennik elektroniczny);
  - współpraca z pedagogiem, psychologiem, nauczycielami przedmiotu na rzecz ucznia zdolnego, współpraca z rodzicami i informowanie ich o kołach zainteresowań; oferowanych przez szkołę (strona internetowa, dziennik elektroniczny, Fb);
- wskazywanie pozaszkolnych miejsc pogłębiania wiedzy i rozwoju zainteresowań.

Zadania nauczycieli przedmiotu:

- rozpoznawanie uczniów szczególnie uzdolnionych;
- diagnozowanie umiejętności, analiza wyników nauczania i sprawdzianów;
- współpraca z wychowawcą ucznia, pedagogiem, psychologiem oraz rodzicami ucznia (przekazywanie informacji o uzyskanych osiągnięciach ucznia zdolnego, o jego szczególnych predyspozycjach);
- informowanie ucznia zdolnego i wychowawcy o ofercie zajęć dodatkowych i konkursach;

- zachęcanie i motywowanie ucznia do ciągłego rozwoju poprzez udział w konkursach i olimpiadach;
- umożliwienie uczniom uzupełnienia zaległości spowodowanych ich udziałem w konkursach, zawodach, itp.;
- indywidualizowanie pracy z uczniem zdolnym na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.

Zadania przewodniczącego zespołu zadaniowego:

W sprawozdaniach z pracy zespołu zadaniowego umieszcza zbiorcze roczne zestawienie wszystkich sukcesów odniesionych przez uczniów z przedmiotów danego zespołu oraz zestawienie konkursów, w których uczniowie brali udział.

Zadania pedagoga szkolnego, psychologa i doradcy zawodowego

Uczestnictwo w diagnozowaniu uzdolnień we współpracy z nauczycielami, wychowawcami w ramach organizowania w szkole pomocy psychologiczno – pedagogicznej (dokumentacja udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dziennik elektroniczny), koordynowanie spotkań z rodzicami uczniów uzdolnionych, wychowawcami oraz nauczycielami uczącymi w poszczególnych klasach, indywidualne konsultacje i porady dla uczniów, grupowe i indywidualne doradztwo zawodowe - informowanie rodziców uczniów zdolnych o możliwościach dalszego kształcenia, pomoc w udzielaniu kierunków kształcenia, udzielanie porad uczniom zdolnym w sferze emocjonalno – motywacyjnej.

Zadania dyrektora szkoły:

- zapewnianie optymalnych warunków pracy z uczniem zdolnym;
- wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych możliwie zgodnie z oczekiwaniami uczniów i rodziców finansowanych z budżetu państwa i środków pozabudżetowych;
- współpraca z rodzicami, środowiskiem i władzami lokalnymi oraz instytucjami działającymi na rzecz rozwoju ucznia zdolnego;
- tworzenie warunków do udziału uczniów zdolnych w konkursach, olimpiadach, zawodach, warsztatach, projektach;
- zapewnianie odpowiednich warunków pracy z uczniami utalentowanymi;
- nawiązanie współpracy i stałego kontaktu z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji w zakresie działalności Szkoły Odkrywców Talentów;
- propagowanie w społeczności szkolnej i lokalnej idei wspierania uzdolnień uczniów;
- zapewnienie doskonalenia nauczycieli w zakresie odkrywania, rozwijania zdolności i wspierania wszechstronnego rozwoju uczniów zdolnych.

Zadania bibliotekarza szkolnego:

- gromadzenie i eksponowanie księgozbioru dotyczącego pracy z uczniem zdolnym;
- organizowanie oraz zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i innych inicjatywach bibliotecznych;
- zabezpieczenie niezbędnej literatury oraz innych materiałów uczniom biorącym udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych;

SPODZIEWANE EFEKTY PRACY:

- dzieci zdolne chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych i rozwijają własne zdolności;
- nauczyciele uwzględniają aktualne potrzeby takich uczniów;
- uczniowie rozwijają umiejętności myślenia twórczego;
- nauczyciele wyzwalają w nich inicjatywę, motywują do twórczej pracy;
- nauczyciele i uczniowie rozwiązują problemy zespołowo i pracują metodą projektów;
- uczniowie konsekwentnie realizują zadania o różnym charakterze;
- uczniowie prezentują wyniki pracy twórczej (udział w różnego rodzaju konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych, redagowanie gazetki szkolnej, praca w samorządzie uczniowskim itp.) ;
- rodzice uczniów zdolnych włączają się do wspólnego budowania strategii pracy;
- uczniowie zdolni i ich rodzice są bardziej odporni psychicznie na ewentualne porażki;
- uczniowie umacniają się w poczuciu własnej wartości;
- uczniowie, ich rodzice i nauczyciele osiągnęli satysfakcję z realizacji programu.

EWALUACJA DZIAŁAŃ W RAMACH SZKOLNEGO SYSTEMU WSPIERANIA ZDOLNOŚCI

- badanie drożności przepływu informacji o uczniu zdolnym między nauczycielami, pedagogiem, wychowawcami, rodzicami;
- monitoring adekwatności oferty edukacyjnej szkoły rozwijającej zainteresowania i uzdolnienia do oczekiwań uczniów i ich rodziców(ankieta);
- określenie liczby uczniów uczęszczających na zajęcia pozalekcyjne (dzienniki zajęć pozalekcyjnych, dokumentacja udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej);
- zebranie informacji na temat liczby uczniów uczestniczących w konkursach, finalistów oraz prezentujących swój obszar uzdolnień na terenie szkoły;
- śledzenie ścieżki edukacyjnej i losów absolwentów szkoły, ich osiągnięć i sukcesów.